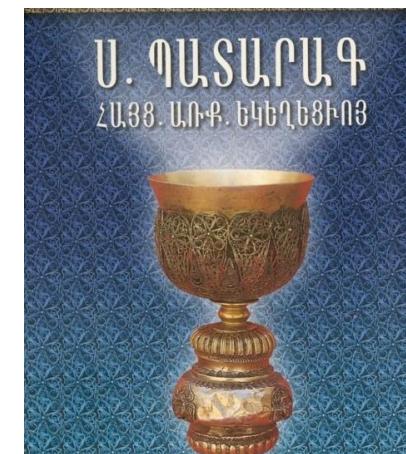


ՆԱԽԱԿ ՓՈԽ ԴՐԱՄԻ ԵՒ ՏՈՎՈՄ ՄՎԱՄՆ

Մի՛ Խորիիր յափշտակութեամբ հաւաքել եւ ապա մեղքերուդ թողութեան համար ողորմութիւն ընել, որովհետեւ կրակը երբեք կարելի չէ կրակով մարել, վերքը՝ վերքով բուժել, մեղքը՝ մեղքով սրբել, կամ անօրէնութիւնները՝ անօրէնութեամբ քաւել, որովհետեւ տոկոսներու անօրէնութիւնները շատ գէշ են ու անոնց յանձնառութիւնները նման են յդի կնոջ երկունքին: Սւելին, երբ պարտապանը աղքատ է, հետեւարար հոգ կ'ընէ ու կը մաշի, գիշերը քուն չունի եւ կամ անհանդարտ քուն մը ունի, իսկ ցերեկը, տիսուր, մելամաղանու եւ մտահոգ կերպով կ'երթայ ու կու գայ եւ չի գիտեր, թէ ուր կ'երթայ: Երբեմն իր ինչքերէն մաս մը կ'ուզէ ծախել՝ փոխ առած դրամին տոկոսը հատուցանելու համար, երբեմն հոգին կորսնցնելու եւ Աստուծոյ ընդդիմանալու գնով՝ կ'ուզէ անօրէն կերպով գողութիւն ընել, որպէսզի կարողանայ վաշխառուին տոկոսը հատուցանել, եւ երբեմն կը մտածէ գաղտնօրէն փախչիլ եւ հեռու երկիր մը երթալ: Իր պարտքերուն սաստկութեան պատճառաւ թափառականի մը նման կը դեգերի, բազմաթիւ խառնումներու կ'ենթարկուի եւ իր անհանգիստ մտքին պատճառաւ կը մոռնայ Աստուծոյ աղօթել: Երբ ոտնածայն մը լսէ, վախէն, սրտաբեկ կ'ըլլայ ներսը: Եթէ պարտապանը վաշխառուն տեսնէ դուրսը կը պահուրտի, ինչպէս որ պիտի ընել անակնկալ աղէտի մը դիմաց, իսկ սիրտը սպասողական վիճակի մը մէջ կը դողայ, իսկ ինք կանգնած կը մնայ գրլիխիկոր ու պապանձած. վաշխառուին ո՞չ կրնայ եւ ո՞չ ալ կը համարձակի նայի, որովհետեւ չունի տալիք:

ԺԻՄԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

**ՀԱՅՅ. ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ**



ՊԼԱՎԱՐԻ ԽՐԱՄԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

2.-Պատրաստութիւն ընծաներուն

**Գ.-ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ
ՀԱՅԱՍՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ**

Վերոյիշեալ խնդրանքներէն ետք, պատարագիչ քահանան իր աղերսանքը Աստուծոյ ուղղելով՝ յիշատակութիւնը կը կատարէ հայոց հայրապետին եւ թեմակալ առաջորդին եւ անոնց երկար կեանք մաղթելով կ'ըսէ.

Ո՞վ Տէր, մանաւանդ յիշէ մեր եպիսկոպոսապետը՝ (այս անուն) սրբազնագոյն Կաթողիկոսը, եւ այս թեմի առաջնորդը՝ (այս անուն) եպիսկոպոսը: Շնորհէ որ անոնք երկար ա-տեսն մեզ հովուն ուղիղ ուսուցումով:

Խնդրանքները կը շարունակին, այս անգամ՝ սարկաւագի կողմէ Աստուծոյ ընծայուած զոհութեամբ եւ փառաբանութեան խօսքերուն մէջնէն ... Շարունակելի



ՅՈՒ ԽՈՍՔ ԻՆ ՈՅԵՐՈՂԻ ԲՐԱԳ Է ՈՒ Խ ԾԱՒՇՆԵՐՈՂԻ ԼՈՅ
(Ա. 119.105)

Ժ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 1 ԴԵԿԵՄԲԵՐ 2024

ԹԻՒ 48

**ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ
Ես. 36.22-37.11: Ա. Թս. 4.1-11: Ղկ. 13.1-9**

**ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎՐԵՏԱՎՐԱՅՐ
ԸՆՏ ՂՈՐՎԱՆԻ 13.1-9**

Ոմանք եկան Յիսուսի եւ պատմեցին այն գալիլացիներուն մասին, որոնք Պիղատոսի կողմէ սպաննուեցան, երբ Աստուծոյ զոհ կը մատուցանէին: Յիսուս անոնց ըսաւ. «Կը կարծէ՞ք, թէ սպաննուող գալիլացիները միւս բոլոր գալիլացիներէն աւելի մեղաւոր էին, որ այդպիսի վախճան մը ունեցան: Ո՞չ: Կ'ըսեմ ձեզի, որ եթէ չապաշխարէք՝ դուք բոլորդ ալ նոյնպէս պիտի մեռնիք: Կամ ի՞նչ կը մտածէք այն տասնութ մարդոց մասին, որոնց վրայ ինկաւ աշտարակը Սելովամի մէջ, եւ սպաննեց զանոնք: Անոնք աւելի՝ յանցաւոր էին Երուաղեմի բոլոր բնակիչներէն: Ո՞չ: Կ'ըսեմ ձեզի, որ բոլորդ ալ նոյնպէս պիտի մեռնիք՝ եթէ չապաշխարէք»:

Անոնց հետեւեալ առակը պատմեց. «Մարդ մը կար, որ իր այգիին մէջ թգենի մը տնկած էր: Երբ ժամանակը եղաւ, թուզ քաղելու զնաց, բայց թգենիին վրայ պտուղ զգտաւ: Այգեայսին ըսաւ. «Այս երրորդ տարին է, որ կու զամ թուզ քաղելու, բայց չեմ գտներ: Ուստի կտրէ զայն, ինչո՞ւ անիմաստ կերպով տեղ գրաւէ:» Այգեայսը պատասխանեց. «Տէր, թող այս տարի ալ մնայ: Ես իր շուրջի հողը կրկին կը փորեմ եւ պարարտացուցիչ կը դնեմ: Այս ձեւով թերեւս պտուղ տայ, ապա թէ ոչ գալ տարի կտրէ զայն»:

Աշխարհական թէ հոգեւորական, ամէնուն պարտքն է աշխատիլ, որ մաքուր ըլլանի մեր խղճմտանքին եւ Աստուծոյ առջեւ, սիրով ու լայնախոն ոգիով յարգենիք մեր Ս. Եկեղեցւոյ կարգն ու կանոնը, գործնականապէս աշխատինիք անոր բարեկարգութեան եւ պայծառութեան, եւ ո՞չ թէ գուստ բոնելով եւ անձնական կարիքներու հետեւով:

Դժբախտարար, ոմանք ո՞չ թէ միայն չեն գիտեր խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան նշանակութիւնը եւ չեն զգար անոնց պէտքը իրենց կեանքին մէջ, այլ՝ ձեւական եւ աւելորդ բաներ կը նկատեն զանոնք:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

Ս. ԹԱԴԵՈՍ ԵՒ

Ս. ԲԱՐԹՈՂԻՄԵՈՍ Ս.ՌԱՔԵՍԼԵՐՈՒ
ՏՕՆ

Ամէն տարի, Դեկտեմբեր ամսուան ընթացքին կը յիշատակուի Յիսուսի առաջին աշակերտներէն՝ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքեալներուն տօնը: Անոնք Հայաստանի մէջ քրիստոնեութեան քարոզչութիւնը սկսած են կատարել առաջին դարէն սկսեալ, Յիսուսի համբարձումէն ետք:

Հայաստանը այդ օրերուն կը նկատուէր կարեւոր եւ բազմամարդ երկիր: Ս. Թադէոսի եւ Ս. Բարթողիմէոսի կը վիճակուի Հայաստանէն ներս քրիստոնեութիւնը տարածելու դժուար գործը, տրուած ըլլալով, որ այդ տարիներուն հայ ժողովուրդը բազմաստածեան կրօն ուներ:

Ո՞Վ ԵՐ Ս. ԹԱԴԵՈՍ

Յիսուսի 12 աշակերտներէն մէկն էր: Յայտնի չէ, թէ երբ ծնած է, բայց նահատակուած է իր քարոզչական առաքելութեան նամբուն վրայ՝ շուրջ 46 քուականին:

Թադէոս առաքեալ կը յաջողի քրիստոնեութեան կրօնը տարածել հայոց արքունական պալատէն ներս՝ քրիստոնեայ մկրտելով Սանդուխտ կոյսը, որ Սանատորուկ բագաւորին աղջիկն էր: Թագաւորը կը փորձէ իր աղջիկը վերադարձնել քուրմերու պաշտամունքին եւ ձախողելով սպաննել կու տայ թէ՛ քոյրը, թէ՛ հագարապետը, թէ՛ առաքեալը:

Ո՞Վ ԵՐ Ս. ԲԱՐԹՈՂԻՄԵՈՍ

Բարթողիմէոս Յիսուսի 12 աշակերտներէն մէկն էր: Անոր կը տրուի նաև Նաբանայէլ անունը, որ կը նշանակէ «Աստուծոյ Նուէր»:

Ան քրիստոնեութիւնը քարոզած է Հնդկաստանի, Պարսկաստանի, Արաբիոյ եւ Հայաստանի մէջ: 66 քուին տեղի ունեցած է իր նահատակութիւնը:

Բարթողիմէոս Ս. Թադէոս առաքեալին հետ, կը նկատուի Հայաստանի մէջ քրիստոնեութեան առաջին քարոզիչը:

Սուաքեալը Հայաստանի մէջ իր քարոզչական աշխատանքը սկսած է Գողթան գաւառէն, ապա՝ Սիւնեաց, Արարատեան եւ Վասպուրական նահանգներուն մէջ: Ան կը յաջողի նաև հայոց արքունի շրջանակներէն ներս ալ քարոզչութիւն կատարել: Քրիստոնեայ կը մկրտէ Սանատորուկ բագաւորին քոյրը՝ Ոգուիին եւ հագարապետ Տերենտիոսը: Հետեւանքը ա'ն կ'ըլլայ, որ բագաւորը սպաննել կու տայ թէ՛ քոյրը, թէ՛ հագարապետը, թէ՛ առաքեալը:

Հայ ժողովուրդը, ի յիշատակ Ս. Բարթողիմէոսին, չորրորդ դարուն Վասպուրականի Աղքակ գաւառին մէջ կը շինէ վանք մը, որուն չորս աւանդատուներէն մէկուն մէջ գոյութիւն ունի տապանաքար մը, որուն վրայ արձանագրուած է, թէ հոն բաղրուած է Ս. Բարթողիմէոս Սուաքեալը:

Վանքը ներկայիս կիսաւեր վիճակի մէջ է: Շնորհիւ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքեալներուն, Հայաստանեաց Մայր Եկեղեցին ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ կը կոչուի՝ Յիսուսի առաքեալներու նախանենութեամբ իհմնը ըլլալով Ս. Թադէոսի վանքը շուրջ 66 քուին, որ դարերու ընթացքին կը դառնայ հայ ժողովուրդի հոգեւոր կեդրոններէն մէկը:

ՀՈԳԵՒՈՐ
ԴԱՍ ԳԱՍ

ԶԿԱՅ ՈՒՐԻՇ ՊԼՐՈ. ՓՐԿՈՒԹԵՎԱ

«Ով, որ ինձմէ անցնելով ներս մտնէ՝ պիտի փրկուի» (Յհ. 10:9): Քրիստոս իր այս հաստատումով, ըսել չ'ուզեր, թէ ինք պարզապէս մէկն է, որ մարդիկը փրկութեան կը տանի: Իր բաել ուզածը այն է, որ ինք մէկ եւ միակ ձամբան է փրկութեան: Ոչ ոք կրնայ փրկութիւն ձեռք ձգել առանց իրեն: Մտցնող անձը, անձը ուրկէ կը մտնենք եւ անձը ուր կը մտնենք Յիսուս ինքն է:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ Հ ՈԳԵՒՈՐ ԴԱՍԸ

Երբեմն մարդիկ հարց կու տան մեզի, թէ հեթանոսները պիտի փրկուի՞ն: Ես պիտի չպատասխանեմ այս հարցումին, այլ՝ պարզապէս պիտի յիշեցնեմ ձեզի Պողոս առաքեալին խօսքը. «Տէր Յիսուս Քրիստոսի հաւատայ եւ ամբողջ ընտանիքովդ կը փրկուիս» (Գրծ. 16:31): Այլուր առաքեալը կը հաստատէ, թէ կրնանք արդարանալ «միայն Յիսուս Քրիստոսի հաւատալով» (Գդ. 2:16): Այս եւ նման համարներ ցոյց կու տան, որ Յիսուս փրկութեան առաջնորդող դռներէն մէկը չէ, այլ՝ մէկ եւ միակ դուռն է: Չկայ ուրիշ դուռ, որովհետեւ չկայ ուրիշ մէկը, որ խաչուեցաւ մեր փրկութեան համար:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄՐ

ԵԹԵ ԿԱՄ ԵՐԱ Կ'ՈՒՁԵՄ...

ԵՐԲ ԱՎԱՐԺՆԵՄ ՕՎԱՆՈՒԹԻՄ Կ'ՈՒՁԵՄ, ԿՎՐԴՎ ՍՎԱՄՈՍ 71

Ո՞վ Տէր, քեզի՝ ապաւինեցայ, թող ամօթով չմնամ բնաւ: Դուն, որ արդար ես, ապատէ զիս եւ պահէ՛, ականջդ ինծի խոնարհեցուր եւ փրկէ՛ զիս: Ինծի պաշտպան, ապաստանարան եղիր եւ զիս փրկէ՛, որովհետեւ ապաւէնս եւ իմ ամրոց դո՛ւն ես:

Աստուած իմ, զիս ապատէ՛ ամբարիշտներէն, անարդար եւ անգութ մարդոցմէ: Դո՛ւն ես յոյսը, Տէ՛ր, իմ Տէ՛րս, մատղաշ տարիթէս յոյս քեզի՝ կապած եմ: Իմ ծնելէս իսկ առաջ ես քեզի յանձնուեցայ, դեռ մօրս որովայնէն՝ դո՛ւն եղար ապաւէնս: Ընդմիշտ պիտի օրհներգեմ քեզ: Թէեւ շատեր նեղութիւններս քեզի մերժըւած ըլլալու նշան համարեցին, բայց իմ հզօր օգնականս ես դուն: Բերանս անդադար քե՛զ կ'օրհներգէ, ամբողջ օրը քե՛զ կը փառաւորէ:

Տերութեանս ատեն զիս մէկդի մի՛ նետեր, զիս մի՛ թողուր՝ երբ ուժերս լքեն զիս: Որովհետեւ թշնամիներս ինծի դէմ կը խօսին, զիս սպաննելու համար իրարու հետ կը խորհըրդակցին: Իրարու կ'ըսեն. «Ահա Աստուած լքեր է զինք: Եկէք հալածենք եւ բռնենք զինք, որովհետեւ չկայ մէկը որ զինք ապատէ»: Ո՞վ Աստուած ինձմէ հեռու մի՝ մնար, ո՞վ իմ Աստուածս փութա՛, ինծի օգնութեան հասիր:

Թող զիս չարախօսողները ամըշնան ու կորսուին, թող նախատինքով ծածկուին ու խայտառակ ըլլան ինծի չարիք կամեցողները: